

Felhantering

2.0

Dagens meny

- Defensiv programmering.
 - Att förutse vad som kan gå fel.
- Exceptionella händelse.
- Felrapportering.
- Enkel filhantering.

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jacek Malec

2

Några orsaker till att det blir fel

- Felaktig implementation.
 - Programmet följer inte specifikationen.
- Felaktig objektreferens.
 - T.ex. fel index.
- Inkonsistens eller felaktigheter i ett objekts tillstånd.
 - T.ex. när man använder en klasserhierarki som man har dålig kunskap om på ett felaktigt sätt.

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jacek Malec

3

Inte alltid programmerarens fel ...

- Fel uppkommer ofta vid interaktion med omgivningen:
 - Felaktig URL skrivs in av en användare.
 - Problem med nätverkskommunikationen.
- Filhantering ger ofta fel:
 - Filer saknas.
 - Användaren har inte rätt behörighet.
 - Felaktigt filnamn.
 - Finns inte mer utrymme på sekundärminne.

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jacek Malec

4

Felundersökning

- Vi skall titta på felaktiga situationer med hjälp av bokens projekt address-book.
- Två aspekter:
 - Felrapportering.
 - Felhantering.

Defensiv programmering

- Klient-server:
 - Skall en server anta att klienterna är välprogrammerade?
 - Eller skall en server anta att klienterna kan ställa till problem?
- Innebär stora skillnader när det gäller implementationen av servern.

Vad man bör tänka på

- I vilken omfattning måste servern kontrollera metदानrop?
- Hur skall fel rapporteras?
- Hur kan en klient förutse vad som kan gå fel?
- Hur kan en klient hantera fel som uppkommer?

Ett exempel

- Försök att ta bort en icke-existerande post från servern.
- Vi får ett exekveringsfel ...
 - Vems 'fel' är det?
- Det är bättre att försöka förutse och förhindra fel generellt.

Parametervärden

- Ett server-objekt är sårbart när det gäller felaktiga parametervärden.
 - Parametervärden till konstruktorn initialiserar tillståndet.
 - Parametervärden bidrar ofta till hur objektet kommer att fungera.
- Att kontrollera parametervärden är en bra defensiv åtgärd.

Kontrollera nycklar

```
public void removeDetails(String key)
{
    if(keyInUse(key)) {
        ContactDetails details =
            (ContactDetails) book.get(key);
        book.remove(details.getName());
        book.remove(details.getPhone());
        numberOfEntries--;
    }
}
```


Felrapportering från servern

- Hur skall felaktiga parametervärden rapporteras?
 - Till användaren?
 - Finns det någon mänsklig användare?
 - I så fall kan hon/han lösa problemet?
 - Till klient-objektet?
 - Skall ett felvärde returneras?
 - Eller - skall en exceptionell händelse genereras?

Returnera ett felvärde

```
public boolean removeDetails(String key)
{
    if(keyInUse(key)) {
        ContactDetails details =
            (ContactDetails) book.get(key);
        book.remove(details.getName());
        book.remove(details.getPhone());
        numberOfEntries--;
        return true;
    }
    else {
        return false;
    }
}
```


Klientens gensvar

- Testa returvärdet.
 - Försök att göra en återhämtning om det blev fel.
 - Försök att undvika att programmet kraschar.
- Ignorera returvärdet.
 - Kan ändå inte göra något vettigt.
 - Innebär ofta att programmet kraschar.
- Hantera felet som en exceptionell händelse.

Principer för exceptionella händelser

- Bör kunna uttryckas i programmeringsspråket.
- Inget speciellt returvärde skall behövas.
- Fel skall inte kunna ignoreras av klienten.
 - Den normala exekveringsgången skall avbrytas.
- Felåterhämtning skall underlättas.

Att generera en exceptionell händelse

```
/**
 * Look up a name or phone number and return the
 * corresponding contact details.
 * @param key The name or number to be looked up.
 * @return The details corresponding to the key,
 *         or null if there are none matching.
 * @throws NullPointerException if the key is null.
 */
public ContactDetails getDetails(String key)
{
    if(key == null){
        throw new NullPointerException(
            "null key in getDetails");
    }
    return (ContactDetails) book.get(key);
}
```

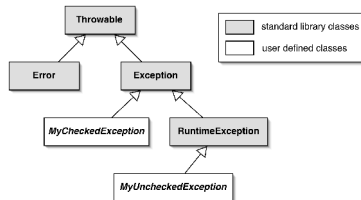

Konstruera - signalera

- Ett objekt av en klass som är subklass till klassen `java.lang.Throwable` skapas:
 - `new ExceptionType("...");`
- objektet signaleras (is thrown):
 - `throw ...`
- Javadoc dokumentation:
 - `@throws ExceptionType reason`

Klasshierarki för exceptionella händelser

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jacek Malec

17

Två slags exceptionella händelser

- Kontrollerade (checked) exceptionella händelser
 - Subklass till `Exception`
 - Används för exceptionella händelser som är möjliga att förutse.
 - Oftast kan man göra felåterhämtning.
- Okontrollerade (unchecked) exceptionella händelser
 - Subklass till `Error` eller `RuntimeException`
 - Används för exceptionella händelser som kan vara svåra eller omöjliga att förutse.
 - Oftast kan man inte göra felåterhämtning.

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jacek Malec

18

Effekter av en kontrollerad exceptionell händelse

- Metoden som genererar den exceptionella händelsen avslutas i förtid.
- Den ger inte något returvärde.
- Exekveringen återvänder inte till satsen efter metodenropet.
 - Innebär att klienten inte kan fortsätta sin exekvering.
- En klient kan däremot fånga (catch) den exceptionella händelsen.

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jacek Malec

19

Okontrollerade exceptionella händelser

- Kompilatorn kontrollerar inte att det finns kod för att fånga exceptionella händelser.
- Innebär att programmet stoppas om de inte finns någon sådan kod.
 - Det är vad som oftast händer.
- `IllegalArgumentException` är ett typexempel.

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jacek Malec

20

Kontroll av parametervärden

```
public ContactDetails getDetails(String key)
{
    if(key == null) {
        throw new NullPointerException(
            "null key in getDetails");
    }
    if(key.trim().length() == 0) {
        throw new IllegalArgumentException(
            "Empty key passed to getDetails");
    }
    return (ContactDetails) book.get(key);
}
```


Kontroll av (en kombination av) parametervärden

```
public ContactDetails(String name, String phone, String address)
{
    if(name == null) {
        name = "";
    }
    if(phone == null) {
        phone = "";
    }
    if(address == null) {
        address = "";
    }

    this.name = name.trim();
    this.phone = phone.trim();
    this.address = address.trim();

    if(this.name.length() == 0 && this.phone.length() == 0) {
        throw new IllegalStateException(
            "Either the name or phone must not be blank.");
    }
}
```


Hantering av exceptionella händelser

- Kontrollerade exceptionella händelser förutsätts bli fångade.
- Kompilatorn kontrollerar koden för att fånga och ta hand om händelsen.
 - Både i server och klient.
- Om de används på avsett sätt så ger de ofta en möjlighet till felåterhämtning.

Specifikation av throws

- Metoder som genererar en kontrollerad exceptionell händelse måste specificera detta i metodhuvudet:

```
public void saveToFile(String destinationFile)
    throws IOException
```


try-blocket

- Klienter som fångar en exceptionell händelse måste skydda anropet med ett try-block:

```
try {  
    Protect one or more statements here.  
}  
catch(Exception e) {  
    Report and recover from the exception here.  
}
```


try-blocket

1. Den exceptionella händelsen uppstår när något går fel här.

```
try{  
    addressbook.saveToFile(filename);  
    tryAgain = false;  
}  
catch(IOException e) {  
    System.out.println("Unable to save to " + filename);  
    tryAgain = true;  
}
```

2. Händelsen fångas upp och exekveringen fortsätter här.

Fångst av flera exceptionella händelser

```
try {  
    ...  
    ref.process();  
    ...  
}  
catch(EOFException e) {  
    // Take action on an end-of-file exception.  
    ...  
}  
catch(FileNotFoundException e) {  
    // Take action on a file-not-found exception.  
    ...  
}
```


finally-blocket

```
try {  
    Protect one or more statements here.  
}  
catch(Exception e) {  
    Report and recover from the exception here.  
}  
finally {  
    Perform any actions here common to whether or not  
    an exception is thrown.  
}
```


finally-blocket

- Satserna i ett finally-block exekveras även om en return-sats exkveras i try- eller catch-blocket!
- Om en exceptionell händelse inte fångats eller propagerats vidare så gäller fortfarande att satserna i finally-blocket kommer att exekveras.

Egendefinierade exceptionella händelser

- Bilda en subclass till `Exception` eller `RuntimeException`.
- Innebär att vi får en egendefinierad exceptionell händelsetyp som kan ge bättre felrapportering.
 - Inkludera mer precis information om händelsetypen, varför den uppkommit, hur felåterhämtning skett etc.


```
public class NoMatchingDetailsException extends Exception
{
    private String key;

    public NoMatchingDetailsException(String key)
    {
        this.key = key;
    }

    public String getKey()
    {
        return key;
    }

    public String toString()
    {
        return "No details matching '" + key +
            "' were found.";
    }
}
```


Felåterhämtning

- Klienter skall programmeras så att de observerar och kan hantera fel.
 - Kontrollera returvärden!
 - Ignorera inte exceptionella händelser!
- Skriv kod som kan hantera felåterhämtning.
 - Kräver ofta en slinga.

Försök till felåterhämtning

```
// Try to save the address book.
boolean successful = false;
int attempts = 0;
do {
    try {
        addressbook.saveToFile(filename);
        successful = true;
    }
    catch(IOException e) {
        System.out.println("Unable to save to " + filename);
        attempts++;
        if(attempts < MAX_ATTEMPTS) {
            filename = an alternative file name;
        }
    }
} while(!successful && attempts < MAX_ATTEMPTS);
if(!successful) {
    Report the problem and give up;
}
```


Undvik att fel uppstår

- Klienter kan ofta använda metoder hos servern för att kontrollera om något låter sig göras (query methods).
 - Robusta klienter innebär att en server kan skrivas effektivare utan onödiga kontroller.
 - Okontrollerade exceptionella händelser kan t.ex. användas.
 - Förenklar programmeringen av klienterna.
- Men - ökar graden av koppling mellan klient och server.

In- och utmatning av text

- Fel uppstår ofta i samband med in- och utmatning.
 - Innebär interaktion med en okontrollerbar omgivning.
- Paketet `java.io` innehåller stöd för in- och utmatning.
- `java.io.IOException` är en kontrollerad exceptionell händelse.

Readers, writers, streams

- Readers och writers hanterar in- och utmatning av text.
 - Baseras på `char`-typen.
- Streams hanterar binärdata.
 - Baseras på `byte`-typen.
- Projektet `address-book-io` ger exempel på in- och utmatning av text.

Textutmatning

- Använd klassen `FileWriter`.
 - Öppna en fil.
 - Skriv till filen.
 - Stäng filen.
- Om det blir fel någonstans:

`IOException`

Textutmatning

```
try {
    FileWriter writer = new FileWriter("name of file");
    while(there is more text to write) {
        ...
        writer.write(next piece of text);
        ...
    }
    writer.close();
}
catch(IOException e) {
    something went wrong with accessing the file
}
```


Textinmatning

- Använd klassen `FileReader`.
- Koppla till `BufferedReader` för att få radbaserad inmatning.
 - Öppna en (text)fil.
 - Läs från filen.
 - Stäng filen.
- Om det blir fel någonstans:

`IOException`

Textinmatning

```
try {
    BufferedReader reader = new BufferedReader(
        new FileReader("name of file "));
    String line = reader.readLine();
    while(line != null) {
        do something with line
        line = reader.readLine();
    }
    reader.close();
}
catch(FileNotFoundException e) {
    the specified file could not be found
}
catch(IOException e) {
    something went wrong with reading or closing
}
```


Sammanfattning

- Fel under exekveringen kan ha många orsaker.
 - En klient anropar ett server-objekt på ett felaktigt sätt.
 - En server kan inte utföra en begäran.
 - Programmeringsfel i klienten och/eller servern.
 - ...

Sammanfattning

- Fel under exekveringen innebär ofta att ett program kraschar.
- Defensiv programmering försöker att föregripa fel - både i klient och i server.
- Exceptionella händelser ger en bra utgångspunkt både för felrapportering och felåterhämtning.

